

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XV. David in summâ desperatione sperat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

nium pulcherrima, addo, & divina, animi moderatio. Nec verò majus est aliquid, nec ferè mirabilius, quàm quòd is, qui multos vicerit, seipsum demum vincat, possitque ignoscere, qui potuit vincere, & incolumes velit esse eos, quos jure velle posset perire.

Athaulphus Gothorum rex, qui Alarico in regnum successit, moderationis hac in re illustrè dedit specimen. Is Romà post Alarici interitum hostiliter repetitâ, in animo habuit eam receptam funditus evertere, divertèque urbem loco statuere, ac Gothium pro Româ nominare, memoriâ Cæsarium omni abolitâ, ut Athaulphi fama noménque in posteros transmitteretur. Sed Placidæ conjugis suâ ad eum est mutatus, ut brevè non hostis, sed amicis urbis, non everfor, sed instaurator sit dictus.

Recentioris est memoriâ, quæ de Gungo. Alphon- sus major Sicilia & Apulia rex, à Gungo, quibus navali prælio victus, cum fratre ducibusque nonnullis captus, Philippo Vice-comiti traditus (erat tum Genua Vice-comitum) non modò non hostile quippiam ab eo passus, sed amicè & regulariter habitus, amplis muneribus donatus, cum suis omnibus incolumis est dimissus. Pulchrum est reges vincere, sed multò pulchrius est, suis affectibus imperare.

Rex David tam à suis, quàm ab alienis plurimâ perpeffus, hoc uno semper plurimum excellit, quia parcere scivit & ignoscere. Memento Domine David, & omnis mansuetudinis ejus. Quisquis in se delinquenti facilem condonarit veniam, facilem à Deo impetrabit.

CAPUT XV.

David in summâ desperatione sperat.

DEVS! verè refugium nostrum & virtus, verè adjutor in tribulationibus. David à lapidatione proximè aberat, jam perditus, jam desperatus videbatur, animos tamen resumpsit, & in summâ desperatione, felicissimè speravit. Deus illi refugium & virtus, Deus adjutor fuit. Rem gestam ordine narrabimus.

S. I.

Ziphæis Davidem nequiter prodentibus, Saul cum tribus millibus selecti militis, nemus obfidi- dione cinxit, in quo David latitabat in colle Hachila. Fœdistragus rex nihil eorum, quæ promiserat, servavit. Cum enim vidisset partem sui vestimenti præcisam, ingentibus cælum pollicitationibus onerans, sed & plorans: Scio, inquit, quòd certissimè regnaturus sis, & habiturus in manu tuâ regnum Israël. Ita magnifica quæque adprompsit. Quàm autem promissis egregiè stetit? Nam neglectâ nihilominus fide Micholèm, quæ Davidem conjugem per fenestram demiserat, alteri nuptum locavit, nunc novam ortus tragœdiam. Quis non diabolum citiùs à malo advertendum putet, quàm homines tam nequiter pertinaces? Ergo David in omnem se partem versans, misit è suis, qui castra Saulis explorarent: Suos exploratores secutus ipse David cum Abisai in regium tentorium clam penetravit. Hic Saulem dormientem & hastam ad caput jacentis fixam reperit. Proximus Sauli Abner, inde alii atque alii in terrâ fusi dormierunt. Hic Abisai ad David: En, inquit, paratissimam occasionem: Inimicus tuus in manibus meis est. Sine confodiam illum. At David reprimens virum: Cave, inquit, hoc feceris: quis enim regem sine noxâ interficiat? Deo hanc in illum potestatem permittamus. Sua illum dies rapiet, aut domi, aut in bello occidat. Tu hastam regiam & scyphum aufer: abeamus. Nonnemo hoc loco quaerat: qui tandem fieri poterit, ut ingressos, & colloquentes nullus dormientium, sed nec excubitorum audierit? Sacer historicos hanc

A assignat caussam? Omnes dormiebant, quia sopor Domini irruerat super eos. Jam in montis supercilium evaserat David, cum Abnere Imperatorem & castris Praefectum inclamans: Heus vos, inquit, cur regem non custoditis! Unus aliquis è turba ingressus est, ut illum jugularet. Capitale negligentiam admittistis. Videte, ubi sit hasta & scyphus regis. Dum loquitur, vocem loquentis Saul excipiens: Nunquid vox hæc tua est, inquit, fili mi David? Ad quem continuò David: Vox mea est, ait, Domine mi rex. Nunc ergo audi verba servi tui: Si à Deo adversum me incitaris, volentem habes victimam. Quòd si obtrectatores hanc in me fabam cudent, viderint illi, in quorum terras me ejeciant. Quid turba venatorum perdicem unam insequitur? quid rex Israël pulicem unum quaerit? Hæc Davidis oratione Saul motus: Peccavi, ait, revertere fili mi David; nequam enim ultra tibi malefaciam, eò quod preciosa fuerit anima mea in oculis tuis hostie. Apparet enim, quòd stultè egerim (vetus cantilena) & ignoraverim multa nimis. Ad quæ David: Hastam, inquit, & scyphum regis hinc vestrum aliquis referat. Dominus retribuet utique secundum justitiam suam & fidem. Unguibus regem tenui, & dimisi. Sicut autem magnificata est anima tua hodie in oculis meis, sic magnificetur anima mea in oculis Domini, & liberet me à omni angustia. Saul verò omni Vertumno & Proteo mutabilior, extemporalem pietatem præ se ferens: Benedictus, inquit, tu fili mi David, & quidem faciens facies, & potens poteris. Ita utrumque discelsu est.

At David crebrâ jam calamitate eruditus, & piscator ictus sapuit. Noverat is sui soceri turpissimâ instantiam, idcirco re deliberatâ statuit redire ad regem Gethæum Achis, à quo non ita pridem demissus fuerat ut stultus. Interea temporis rex omnia exactius cognovit. David igitur cum suis sexcentis regem adierit, petitique habitaculum in aliquâ urbium regni. Ipsam metropoli plures ob caussas visum est fugere. Ergo rex Achis Siceleg urbem assignavit David, qui quotidianis excursionibus inde institutis, plurimum convexit prædæ, cujus meliora obtulit regi. Placuit ea res, præsertim cum prædâ eriperetur regis hostibus, quos inter Saul etiam censebatur. Eâ de causâ petitus est bello, quod ei fatale fuit. In eo autem bello David è suis regi triarios, prætorianos corporis custodes dedit, quæ obsequia summè placuerunt. Sed horribilis hinc orta tempestas. Nam regi cubiculi proceres, & belli duces indignissimè ferebant hominem non suæ religionis ignotum, exterum sibi præferri. Hanc illæ eorum voces, quibus regi in os opprobriarunt: Quid sibi invidia volumus? Hebræi isti? Revertatur vir, & sedeat in loco suo, in quo constitisti eum, & non descendat nobiscum in prælium, & fiat nobis adversarius, cum præliari coeperimus. Quomodo enim aliter poterit placare Dominum suum, nisi in capitibus nostris? Nonne iste est David, cui cantabant in choris, dicentes, Percussit Saul in millibus suis, & David in decem millibus suis? Hæc magna fuit invidia, sed pretiosa, & bono Davidis à divinâ providentiâ singulerrimè permessa. Anceps hærebat utique David, suòve oppugnaret, an amicos desereret. Deinde nisi hæc invidia illum à regis copiis amovisset, Amalecitas prædatores insequi non potuisset. Ita hæc invidia Davidi plus boni contulit, quàm omnis regis. Igitur rex Achis procerum suorum invidiâ & nequitia compulsus facere, quod minimè voluisset, accessit ad se Davi- di: Viri Dominus, inquit, quia rectus es tu in conspectu meo, & exitus tuus & introitus tuus mecum est in castris, & non inveni in te quidquam mali ex eâ die quâ venisti ad me usque in diem hanc, sed satrapis non places. Revertere ergo, & vade in pace, & non offendas oculos satraparum Philistinum. Adversus hæc obducens David: Quid enim sceleris commisi, ait, ut fidelissimis obsequiis meis diffidas, & à tuis me castris submoveas? Cui Achis: Scio, inquit,

1. Reg. c. 26. vers. 12. & negligentiam præfectum militie in- crepat. Ibid. v. 18. Agnosci- tur à Saule & peccatû fatetur. 1. Reg. c. 26. vers. 21. David ha- stam reddidit & scy- phum. Ibid. v. 23. & 24. Ibid. v. 25. A Saule benedici- tur. David ad regem Achis re- vertitur. Habitatio- nem rogat & impe- trat. Excursio- nibus præ- dâs conve- hit & cum rege divi- dit. Inde bello regi indi- citur. Procerum & belli du- cum in Davidem invidia. 1. Reg. c. 29. v. 3. 4. & seq. Quâ com- pulsus rex ad habita- tionem redi- verti jubet. Ibid. v. 6. 7. Ibid. v. 9.

Moderatio. Athaulphus. Philippo Vice-comiti. Rex Achis. Saul. David. Abner. Abisai. Saulis exploratores. Saulis castra. Hastam & scyphum regis aufer.

quit, quia bonus es tu in oculis meis sicut Angelus Dei: sed principes Philistinorum dixerunt, Non ascendet nobiscum in praelium.

Ita, o reges, o principes a vestris gubernamini consiliariis, vestri porro consiliarij a suis affectibus reguntur & commodis. Sarapis non placet, ergo Spiritui sancto non placet. O non probas Ethicæ leges! Ita David invidia excussus cum suis paratissimam fortunam deseruit. Memento Domine David, & omnia mansuetudinis ejus.

Pf. 131. v. 1.

Urbem Siceleg ab Amalecitis depopulatam invenit & planxit.

1. Reg. c. 30. v. 3. & 4.

Ovid. lib. de Ponto.

Constrittatur, Et in Domino confortatur.

Oraculum consultit. Amalecitas interfuit.

Egyptium virum duccem viæ accipit.

1. Reg. c. 30. vers. 16. Percutit Amalecitas. Ibid. v. 17.

Dum apud Achis regem versaretur David, Amalecitas subito incursum Siceleg urbem depradati incendunt; Achinoam & Abigailem uxores David omnique urbis incolae captivos abduxerunt. David his malis superveniens cum suis, non invenit nisi locum urbis, bultum miserabile. Videte, obsecro, mitissimum heroem, clade variâ undique opertum & miserè perditum: Amici inimici deserunt, Judæi & idololatrarum infestant, Saul illum in omnibus latibulis persequitur. Invidia eum ex aula regis Achis injectit; apud exteros omnes exosissimus est, meri undique hostes; Siceleg combusta, uxores omnium herique aut abducti, aut occisi. Cum ergo venissent David, & viri ejus ad civitatem, invenissent eam succensam igni, & uxores suas, & filios suos, & filias ductas esse captivas, levaverunt David, & populus qui erat cum eo, vocem suam, & planxerunt, donec deficerent in eis lachryma. De hoc planctu illud Nafonis dici potuerit:

Eine carent lachryma, nisi cum stupor obstitit illis, Et similis morri corpora languor habet. Ad complementum calamitatis unum hoc deerat: Volebat populus lapidare David, quia amara erat anima uniuscujusque viri super filiis suis & filiabus. Urbis incensæ culpa impingebatur Davidi, quod omne præsidium inde abduxisset. Quo loco conjunctissima duo perpendenda. 1. Et contristatus est David valde, cum videret jam lapides in se colligi. 2. Confortatus est David in Domino Deo suo. Quidquid calorum ingruat, quantumcunque turbulentæ sint res adversæ, CONFORTEMUR in Domino Deo nostro. Ruar cælum, si dat terra; Deus perennat, Deus dexteram porriget. Confortemur in Domino Deo nostro. Hoc David præsidio nixus, interrogavit oraculum, an hostes Amalecitas sint insequendi. Responsum est, insequendos. Quare nil penitus interponens moræ, cum sexcentis suis fugientem hostem cepit insequi. Ubi ventum est ad torrentem Besor, ducenti milites nimium defatigati, substititerunt. En novæ miseræ; neque tamen animi contraxit David, sed supra vires quadringentis persecutus iter strenuè virum Egyptiû in agro invenit viribus prorius exhaustum, jam pæne umbram hominis, nam tribus diebus, & tribus noctibus nec cibi quidquam, nec potus gustaverat. Hunc David allocutus: Cujas es tu, inquit, & quod tendis? Cui Egyptius, Servus sum, inquit, Amalecitarum. Tumbino meo hic desertus ob morbum nudius tertius contractum. Mox hominem David cibo potuque jussit reficere. Ubi sibi revixisse visus est, interrogavit eum David: Viâne tenes, inquit, num potes meos ad me hostes perducere? Cui Egyptius: Si per Deum, inquit, mihi juraveris, me nec occidendum, nec hostibus tradendum, quod volueris, te ducam optimâ fide. Nil cunctatus David, testem Deum aduocans jurejurando se constrinxit, & ad hostiles copias perductus est. Et ecce illi discumbebant super faciem universæ terræ comedentes & bibentes, & quasi festum celebrantes diem, pro cunctâ prædâ & spoliis, quæ cooperant de terrâ Philistinum, & de terrâ Iudæ. Sed heu extrema gaudij luctus occupat. Nam percussit eos David à vespere usque ad vesperam alterius diei, & non evasit ex eis quisquam, nisi quadringenti viri adolescentes, qui ascenderant camelos & fugerant. Hanc tantam stragem quadringenti solùm viri, & quidem ex itinere fessi, ediderunt. Sic omnia recuperata, uxores, liberi, servi, & quidquid spolia-

rum ab Amalecitis fuerat abductum; nec unico quidem homine desiderato. Ingentem insuper prædam pecoris ante se egerunt milites triumphali carmine cantantes: Hæc est præda David. Ita quem antea lapidibus erant in terram dejecturi, jam cælo evehant. Hinc liceat discere.

I. In manu Dei sita omnia. In manu tuâ, Domine, omnes fines terræ, omnium hominum animæ, omnes divitiæ, omnes victoriæ: Tu, Domine, momento omnia potes vertere. Facile est enim in oculis tuis subito honestare pauperem. Subito, dum non speratur, venit contritio. Subito cecidit Babylon. Sapienter dixit Seneca: Momento mare vertitur; eodem die ubi luserunt navigia, formatur. Esthere in reginam assumptâ omnium Judæorum jugulis laqueus & gladius imminēbat. Decretum jam factum, regis in nullo signatum ad omnes provincias missum, nullo jam valvis fixum, & universis præcipiis imperatum, ut toto Affueri regno, omnes omnino Judæos, senes, pueros, mulieres, parvulos nullo discrimine, uno die occiderent, & bona eorum diriperent. Damnatio capitis certissima. Nil certius omnium Judæorum interitum. Subito non tantum facta vitæ gratia, sed Judæis insuper concessum, convestitione rerum admirandâ, omnes suos hostes intermere. Ita hic summus luctus in repentinum gaudium mutavit, lachrymæ in cachinnos triumphales vertunt; ita paullo antè David pæne lapidibus insternebatur, jam cælo extollitur: Amalecitas risu & gaudiis fluebat, vino se ac epulis feliciebant. Subito vertit alea, hostes collecti, omnem prædam iterum amittunt, jugulantur omnes, ut oves. Israëlita post summam desperationem omnia recipiunt, jam multo quam antè ditiores. Humana vita mare est, momento vertitur. Nullius spes unquam labascat, Deus gubernat, Deus imperat; fidamus Deo.

II. Providentia Dei nimis quam admiranda. Invidiam certè Sarraparum plus profuit Davidi, quam magnum auripondus, nam homines, pecunia, pecudes, ceteraque omnia spolia ab Amalecitis ablata nunquam fuissent recuperata, si David ex aula regis non expulisset procerum invidia. Primò quidem intuitu David hanc invidiam sibi commodaturam non vidit, sed ejus commoda demum re ipsâ competit. Ita nos in plurimis initium videmus, finem & exitum non videmus. Exordium sæpe infelix epilogum habuit felicissimum. Ex omni malo Deus eliquare novit bonum. Paulus affirmatissimè hoc pronuntians: Scimus, inquit, quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum. III. Fiducia Davidis in Deum summa. Contristatus est quidè David valde, in eas enim angustias adactus est, ut etiam suos jam hostes senserit, & ad extremum pæne calamitatis venerit; Nihilominus confortatus est David in Domino Deo. Ibi sæpe maxima spes est, ubi nulla spes est. Quod Ambrosius confirmans: De divina misericordiâ, inquit, amplius sperandum est, cum humana præsidia deficiunt. In eam spem erigens Isaias: Dominus, inquit, auxiliator meus, & scio, quoniam non confundar. Solet Deus creberrimè in extremum necessitatis apicem differre auxilia, ut sciant omnes, quoniam ipse adjutor fortis est. Ita David in suâmet domo cinctus, vix ullam effugij spem habuit, & tamen sciebat, quia non confunderetur: in saltu Maon artissimè obfessus, jam hostis castris hærebat, sciebat tamen, quia non confunderetur; ad Siceleg urbem summam rerum omnium desperatio fuit, at sciebat, quia non confunderetur; in rebus planè artissimis non frangebatur David animo, quem in Deum semper erectum ferebat. Intrepidus de seipso poterat affirmare; scio, quoniam non confundar. Sed unde hoc sciam? dices. Oraculo cælesti crede: Spes non confundit.

IV. Quisquis igitur Dei providentiam agnoscit, & A

Deo fedit, huic revera difficile non est suam divinae voluntati adungere, ut in eo suavissimè acquirat, quod Dei nutu consilioque geritur: inde nullas effundit super ullo infortunio querelas, sed quidquid contigerit animo ad tranquillitatem composito excipiet, & quæ ceteros mortalium mœstiriâ lachrymisque turbare solent, ille approbabit. David in hoc genere eximius, divinae voluntati obsequentissimus, approbato in omnibus Dei consilio, dicebat Sauli: Si Dominus incitat te adversum me, odoretur sacrificium. Non ignoro te vitam meam insidiari, nec simpliciter tantum vice fatale in me telum torssisse. Si hæc Dei sit voluntas, en habes me victimam; paratissimus sum duci, nec cari, comburi. Nos omnes, ô Christiani, victimæ sumus; si Deus in nos immittat lationem, obrectatorem, æmulum, vexatorem, tyrannum, directorem, hostem insensissimus. Quod Paulus impensissimè commendans: Obsecro itaque vos fratres, inquit, per misericordiam Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vestrum. In lege præscâ præcipiens Deus: Offeras, inquit, torum arietem incensum super altare, oblatio est Domino, odor suavissimus victimæ Domini. Voluntas humana est aries ille imponendus ut victima; subjiciendus ignis est providentiæ divinæ notitiâ, & in Deum grandi fiducia. Hoc oblatio est Domino, odor suavissimus. Nil sanè acceptius offerre Deo possumus, quam nostram ipsi voluntatem, quæ tunc demum gratissima est victima, si se divinæ quàm ærissimè conjunxerit. Idem cum Deo velle, suprema inter mortales felicitas est.

CAPUT XVI.

David mortem Saulis deplorat.

POST Amalecitas usque ad interfectionem cæcos, post recuperatam omnem prædam, nuntius è Gelboanis montibus pervolavit in Siceleg, cæcisâ veste, caput cinere sparsus, toto habitu luctum præ se ferens, ut primo statim occurru sciri potuerit, Nil fasti nuntiandum. Hunc interrogans David: Unde venis, inquit, nihilque ex illis locis grati rumoris adfers? At cursor sine ambagibus: E castris, inquit, ad volo, è populo Hebræo multi cæsi, plurimi fugati, Saul & Jonathas occubuerunt. Saul quidem, cum ego casu in montem Gelboæ venissem, in hastam suam incumbens, ubi vicinos hostes vidit, miserabili me prece compellans: Accede, ait, & cum morte luctantem interfice, ne ludibrio fiam hostibus. Quando igitur ei amplius vivere non licebat, parui, & mortuo hoc diadema, & armillam hanc detraxi, atque huc Domino meo attuli regie mortis argumentum. Hoc miseri simplicitas in suum narravit exitium. Nam David Hebræo ritu vestem laecerans, fatorque alieno illachrymans, & ad nuntium conversus: Quomodo ausus es, inquit, regem, Christum Domini interficere? Mox uni satellitum jubens; Hunc, inquit, interfice. Ita in conspectu Davidis interfectus est infelix nuntius. His miseris præmissis, ardore tanto luctum funebrem exorsus est David, perinde si patientes aut liberos charissimos, aut amicos fidelissimos amisisset. Ita hosti insensissimo parentavit. Mi Deus! quàm mirabilia sunt consilia tua! Repentè mutat alea momento vertitur mare. Rex Hebræus Saul, unâ cum filiis uno in prælio vitam, regnum, famam, cælum, omnia perdit: David tot annis jam exul, paulò antè ferè lapidatus, domum redit in triumpho, nihilominus seipsum vicit, & propter occisum hostem ferè luxit, de quo jam differendum. Argumenta luctus quinque edidit, & unâ incomparabilem suam mansuetudinem David proposuit orbi. Summa igitur hujus capituli est: David obitum Saulis deplorat.

§. I.

Beatus Ambrosius nec mirari satis nec deprædicare potest hanc Davidis maximam mansuetudinem, qui mortem regis ingratiissimi tam ferè deflevit luctu. Improbissimus Saul tot annis diâ noctisque, tam variis insidiis fidissimi famuli vitam appetit: inde coactus fuerat in silvis, montibus & speluncis habitare, imò Judææ finibus excedere, in hostes terras emigrare, ob continuam infestationem Saulis, quem tamen in infausito, ut merebatur prælio, cecidisse, animo doluit: doloris signa hæc dedit.

Quinque argumenta luctus Davidis.

I. More suæ gentis vestem conscidit, quæ in magno luctu amabat fieri. Nemo a dicit Davidem dicere: Deò bene juvante, vir ille nequam interit, euge, optimè factum. Hanc necem milles est meritis. Agnovit quidem David divinam providentiam, sua Dei judicium, cælestem vindictam, non tamen eâ de re sibi apud se, nec gratulatus est sibi ipse sui hostis interitum.

1. Vestis scissio.

II. Flevit, & alios ad fletum commovit, sunt quidem & gaudiorum lacrymæ, sed hic revera non erant. Cogitaverat utique David, non sine animo animi sensu & miseratione: Eheu, rex miserimus eternitatem adiit, peccatis cooperatus ab infausita morte ad mortem æternam transit, suis meritis flagitiis immortuus. Hinc miserrimus David, si potuisset, ad vitam revocasset, vel hunc hostem suum.

2. Ejus fletus, & aliorum ad fletum commotio.

III. Jejunia iniit. Plauerunt, flevit, & jejunaverunt usque ad vesperam, super Saul, & super Ionatham filium ejus. Avò priscorum Patrum hoc tale jejunium servabatur, ut ad cænam usque ciborum abstinentiâ proferretur; consuetudinem mutavit tempus.

3. Jejunium, 2. Reg. 6. 1. vers. 12.

IV. Epicedium seu carmen lugubre composuit, cui epulo, cum hunc attexit: Quomodo ceciderunt fortes in prælio? Doleo super te, frater mi Ionatha, decore nimis & amabilis super amorem mulierum. Sicut mater unicum amat filium; ita ego te diligebam. Quomodo ceciderunt fortes, & perierunt arma bellæ? Poëtis subinde versus intercalares miscet. Ita Catullus in Pelei & Thetidis epithalamio:

4. Carmen lugubre. Id. v. 25. 26. & 27.

Currite, currentes subregmina, currite fusi. Et ad Manlium: Q miser frater adempte mihi! Idem divinus Psalter observavit psalmo centesimo sexto, in quo sæpius repetit intercalarem hunc versum: Constituteur Domino misericordia ejus, & mirabilia ejus filiis hominum. Ita & lesunt hunc mortalem dignit hoc versu: Quomodo ceciderunt fortes in prælio?

5. Nuntius non injuriâ. Putavit hic nuntius, euangelia sibi reddenda lauta, & caput perdidit. Et videre, quàm æqua sint Dei judicium, & quàm Deus nil criminis dimittat impunitum. Ut regis Davidis gratiam exambiret, Saullem à se interfectum mentitus est. Profectò bene sibi coherencia locutus non est. Ita capite luit mendacium, qui suo se testimonio peremit. Deinde, quia Amalecitas erat, pridem interficiendus fuerat. Tertio Sauli hoc tale rogari parere non debuisset, ut febrienti, quamvis anxie petenti, frigida non adferenda. Iamque à Saulis morte licuit Davidi regiâ potestate uti, in reum publicè confitentem ferro animadvertere. Ita Saulis obitus Davidi neutiquam bonus & voluptabilis fuit nuntius, non euangelium mortis fuit.

6. Nuntius non injuriâ. Putavit hic nuntius, euangelia sibi reddenda lauta, & caput perdidit. Et videre, quàm æqua sint Dei judicium, & quàm Deus nil criminis dimittat impunitum. Ut regis Davidis gratiam exambiret, Saullem à se interfectum mentitus est. Profectò bene sibi coherencia locutus non est. Ita capite luit mendacium, qui suo se testimonio peremit. Deinde, quia Amalecitas erat, pridem interficiendus fuerat. Tertio Sauli hoc tale rogari parere non debuisset, ut febrienti, quamvis anxie petenti, frigida non adferenda. Iamque à Saulis morte licuit Davidi regiâ potestate uti, in reum publicè confitentem ferro animadvertere. Ita Saulis obitus Davidi neutiquam bonus & voluptabilis fuit nuntius, non euangelium mortis fuit.

Ah! quàm longè absumus ab hac tali mansuetudine ac beniguitate in hostes! Sunt plurimi, non dubitem, cæsi cetera parum liberales, cæsi minimè opulenti, aut certè deparci, si tamen audirent sibi nuntiari, hostem suum à Deo punitum, publicè cæsum, eximiam auroreorum summam, statim expeditâ hilarique manu numerarent, aut brevè numerandum promitterent. Sunt quippe non pauci, tam vindictæ cupidi, facillè mille philippeos effunderent, dummodo liceret inimici plagi

Primò, Secundò, Tertio,